

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА ЯМБОЛ ЗА ПЕРИОДА 2021-2023 Г.

В съответствие с приоритетни области, цели и мерки от Националния план за действие за периода 2021-2023 по Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030) е рамков документ, който задава насоките за изпълнение на политиките за социално-икономическо приобщаване и участие на ромите. Стратегията отчита научените уроци и надгражда постигнатото в периода на изпълнение на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012-2020) (НСРБИР).

Планът за действие на Община Ямбол (2021-2023) е разработен в координация и субординация със стратегическите цели и приоритети на Стратегията на област Ямбол за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030). Планът е израз на политиката на Община Ямбол чрез взаимодействие с местните общности да се подобряват социално-икономическите условия на живот на уязвимите малцинствени групи. В настоящия документ терминът „роми“ се използва като общ термин. Той включва групи от хора, които имат повече или по-малко сходни, но не едни и същи културни и социални характеристики. Самоопределянето им също може да бъде различно. В България трайна тенденция е част от хората, които околното население възприема като роми, да се самоопределят като българи, турци, румънци и т.н. Не всички роми са обект на социално изключване, но всички те могат да станат обект на дискриминация и да бъдат лишени от права. Стратегията прилага общ и целенасочен интегриран подход към гражданите в уязвимо положение от ромски произход и не изключва оказването на подкрепа и за лица в неравностойно положение от други етнически групи.

Общинският план за действие задава основни принципи на общинската политика за равноправно интегриране на българските граждани от ромски произход и за лица в неравностойно положение от други етнически групи, живеещи в сходна на ромите ситуация. Приложен е интегриран териториален подход, при който на териториален принцип едновременно се предприемат мерки и обединяват ресурси по различни приоритети, съобразени с местните специфики и нужди, с цел постигане на видима промяна на населените места.

II. АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА В ОБЩИНАТА

Информация за населението по етнически групи се събира единствено при провеждане на преброяването на населението и жилищния фонд. Наличните актуални данни от НСИ за броя на ромското население са към 01.02.2011 г. Тези данни са непълни, което произтича от правото на преброяваното лице само да определи етническата си принадлежност или да не посочи такава.

Според официалните данни от Преброяване на населението и жилищния фонд в Република България 2011 населението на Община Ямбол е 82 649 души.

Град Ямбол	Население към		Прираст (абсолютен брой)	Прираст (%)
	01.03.2001 г.	01.02.2011 г.		
	82 649	74 132	-8 517	-10.3

По отношение на етническата му структура населението е:

Общо	74 132	100.00%
Българи	59 899	5.75 %
Цигани	4 263	5.75 %
Турци	3 185	4.29 %
Други	296	0.39 %
Не се самоопределят	1 101	1.48 %
Неотговорили	5 388	7.26 %

Половото съотношение на ромското население е с лек превес на жените. Това съответства на общата ситуация в страната и областта. Ромските жени раждат два пъти повече от останалите жени в общината.

Обособените райони с ромско население са между улиците „Чая“, „Тимок“, „Огоста“, „Преслав“, „Амбарица“, „Витоша“, „Марица“, „Сакар планина“, „Стидовска“, „Тича“, „Въча“, „Тополница“, „Места“, „Росица“, „Вит“, „Река Черна“, „Крайречна“, „Ямболска стачка“, „Абланово“, „Балкан“, „Георги Кондолов“, „Акация“. Също и в кварталите „Райна Княгиня“ и ж. к-с „Бенковски“.

№ по ред	УЛИЦА	БРОЙ РЕГИСТРИРАНИ ПО ПОСТОЯНЕН АДРЕС	БРОЙ РЕГИСТРИРАНИ ПО НАСТОЯЩ АДРЕС	РАЗЛИКА
1.	„Чая“	527	524	-3
2.	„Тимок“	395	401	+6
3.	„Огоста“	1 281	1 246	-35
4.	„Преслав“	1 035	945	-35
5.	„Амбарица“	63	64	+1
6.	„Витоша“	114	101	-13

7.	„Марица“	508	481	-27
8.	„Сакар планина“	231	224	-7
9.	„Стидовска“	126	125	-1
10.	„Тича“	226	219	-7
11.	„Въча“	1 054	1 045	-9
12.	„Тополница“	787	766	-21
13.	„Места“	632	621	+11
14.	„Росица“	737	732	-5
15.	„Вит“	192	179	-13
16.	„Река Черна“	35	28	-7
17.	„Крайречна“	133	136	+3
18.	„Ямболска стачка“	102	94	-8
19.	„Абланово“	46	38	-8
20.	„Балкан“	258	232	-26
21.	„Георги Кондолов“	171	167	-4
22.	„Акация“	235	210	-25
23.	ж.к. „Райна Княгиня“	1 064	1 043	-21
24.	ж.к. „Георги Бенковски“	6 951	5 430	-1 521
Общо в целия град		16 903	15 051	-1 852

III. АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА В ОБЩИНАТА ПО ПРИОРИТЕТИ

Приоритет „Образование“

На територията на Община Ямбол към 2022 г., образователно-възпитателните дейности с подрастващото поколение се реализират в 15 общински и 5 държавни училища (начални, основни, СУ, гимназии), 9 детски градини и 2 центъра за личностно развитие – Общински детски комплекс и Астрономическа обсерватория и планетариум. След обстоен анализ на състоянието на образователните институции и включването в образователния процес на детските градини и училища от социално-уязвими групи в Община Ямбол се налагат следните изводи:

- Съществуват все още деца и ученици на 5, на 6 и на 7-годишна възраст, необхванати в подготвителни групи в ДГ и непостъпили в първи клас в училищата на територията на Община Ямбол. В значителна степен те са от ромски произход.
- Висок е делът на деца и ученици от ромски произход, които не владеят добре български език или го владеят в много ниска степен и поради тази причина отпадат рано от училище или са застрашени да отпаднат.

- Значителен е броят на ученици от ромски произход в риск от отпадане от училище и на тези, които пътуват през учебно време до чужбина и след завръщане са със значителни пропуски, респективно с ниски постижения в образователно-възпитателния процес и на външни оценявания.

- Сравнително малък е броят на учениците в уязвимо положение, които са реинтегрирани чрез избор на самостоятелна форма на обучение за придобиване на основно и средно образование.

- През учебната 2021/2022 година не са реализирани дейности по ограмотяване на неграмотни и малограмотни възрастни.

- Доказателство за високата степен на незаинтересованост на родители и ученици от ромски произход за участие в образователно-възпитателния процес в училище е факта, че голям брой от учениците с неизвинени отсъствия са от тази група.

- Като положителна тенденция се очертава участието на ученици от малцинствени етнически групи в различни извънкласни дейности, провеждани в училищата на територията на общината, а така също и работа в известна степен и с техните родители.

- Налице е интерес за повишаване на професионалната квалификация на педагогически кадри за работа в мултиетническа учебна среда.

- Сравнително нисък е дялът на записаните ученици в продължаващо средно образование. Наблюдава се обаче тенденция за отпадане на учениците по време на обучението. Запазва се и тенденцията на най-честите причини за отпадане от обучение – ранни бракове, заминаване в чужбина.

През 2021/2022 година продължава работата във връзка със стратегическата цел по осигуряване на равен достъп до качествено образование в мултикултурна образователна среда и на условия за обхващане и задържане на децата от етнически малцинства в образователната система. Дейността е ориентирана към пълноценна социализация на децата и учениците, гарантиране на равен достъп до качествено образование за децата и учениците от етнически малцинства, утвърждаване на интеркултурното образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система, съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците от етнически малцинства.

Изпълнението на целите се осъществява чрез реализиране на дейности, насочени към осигуряване на толерантна мултиетническа среда в училищата чрез създаване на необходимите образователни условия и на въведените образователни, възпитателни и социални услуги.

Съществен е проблемът със задържането на учениците в училище. Причините са различни и могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории:

➤ **Социални причини:** родителска незаинтересованост, противоречия, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, деца и ученици в риск от извършване на противообществени прояви, ученици с поведение, което е трудно или е в конфликт със закона, домашно насилие.

➤ **Образователните причини:** трудности в усвояването на учебното съдържание, ниски образователни резултати, неподходящ избор на училище и непривлекателност на професионалното образование, негативни нагласи на участниците в образователния процес и липса на мотивация.

➤ **Етнокултурни причини:** натискът на етнокултурните традиции сред уязвими етнически общности затрудняват включването на децата в предучилищното и училищното образование и предопределят специфичните причини за преждевременното напускане на училище, ниска степен на готовност за училище, липсва мотивация на родителите за получаване на образование от децата им и др.

➤ **Институционални причини:** недостатъчно координиран подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и училищно ниво за справяне с преждевременното напускане на училище.

➤ **Причини, свързани със здравния статус:** в контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в общообразователните училища.

В периода 2018–2022 година всички училища изпълняват дейностите по Постановление №100/2018 г. на МС за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. Усилията за обхващане и задържане на учениците в образователната система се съсредоточават преди всичко на ниво образователна институция за своевременно установяване статуса на всяко дете и ученик, както и прилагане на целенасочени мерки за недопускане изолирането му от образователния процес, особено когато обучението се провежда от разстояние в електронна среда.

Приоритет „Здравеопазване“

На територията на Община Ямбол функционират 3 лечебни заведения. Като общо в трите болници броят на леглата е 397. Многопрофилните болници са 2 с общо 359 легла. Съществува и една специализирана болница с 38 легла. Лечебните заведения за извънболнична помощ са 34 в Община Ямбол. Съществува и един диагностично-консултативен център.

Здравно-консултативен център за майчино и детско здраве /ЗКЦ/ – функциониращият ЗКЦ към МБАЛ „Св. Пантелеймон“ АД осъществява здравно-информационни, здравно-образователни, здравно-консултативни и медико-социални дейности, психологическа консултация, координиращи и насочващи услуги за млади хора, двойки, семейства, бременни, родилки и деца до 18 г., диагностично-лечебни дейности при бременни и деца с патология, с цел подобряване на интегрираното, съвременно обслужване на тези групи. Здравните услуги се предоставят от квалифицирани медицински специалисти – лекари специалисти по акушерство и гинекология и по педиатрия, медицински сестри/акушерки, социални работници, психолози, както в центъра, така и в дома на семействата. Центърът предоставя услуги и подкрепяща среда, насочени към нуждите на младите хора, двойките, бременни и родилки, деца от раждането до навършване на 18-годишна възраст и членове на техните семейства. Целевите групи се обхващат с различни пакети от здравни дейности в зависимост от техните конкретни потребности и медико-социални рискове за здравето и развитието на децата. Приоритет в работата на Центъра са групите в повишен риск, в частност представители на ромската общност.

Основен подход в работата на Центъра е да се интегрира консултативната, и профилактична дейност, патронажната дейност за двойки, бременни и деца, както и по-висококвалифицирани медицински грижи (диагностика, проследяване и лечение) при бременни с патология и деца с хронични болести за провеждане на комплекс от здравни, медицински, психологически и социални дейности.

Един от ангажиментите на специалистите в Здравно-консултативен център за майчино и детско здраве, е да събира информация за избрания личен лекар на всички изписвани от лечебното заведение новородени деца, както и да издирва деца без личен лекар. За целта се води регистър.

Здравни медиатори – На територията на Община Ямбол работят трима здравни медиатори, дейността на които е свързана с: преодоляване на културните бариери в общуването между ромските общности и медицинския персонал; оптимизиране на провеждането на профилактични програми сред ромското население; здравно образование на ромите и активна социална работа в общността; активна социална работа с уязвими групи.

Работата на здравните медиатори обхваща обследване и констатиране на вирусни и инфекциозни заболявания, с насоченост към разпространение на туберкулозни епидемии, работа с лица и семейства, под формата на съдействие за осъществяване на планови имунизации, профилактични прегледи, здравно-информационни мероприятия и сътрудничество във връзка със изграждане на здравна култура и достъп до здравни и социални услуги. Част от задълженията им са ежемесечните посещения на адрес, на деца без личен лекар и оказване на съдействие за регистрирането им; разясняване и индивидуални разговори с подрастващите млади хора и с техните родители за необходимостта от провеждане на профилактични прегледи, необходимостта от имунизации; съвети по отношение принципите на обща хигиена и обучения по здравни проблеми, касаещи ромската общност; провеждане на здравни беседи и разпространение на информационни материали относно най-разпространените инфекциозни и социално значими заболявания.

В изнесените приемни в Център за обществена подкрепа „Усмивка“ към Комплекс за социални услуги за деца и възрастни – гр. Ямбол се провеждат индивидуални разговори с подрастващите и младите хора и с техните родители за начините за предпазване от нежелана и ранна бременност, рисковете, които крие тя и риск от раждане на деца с вродени аномалии и наследствени болести и начини за профилактиране.

Приоритет „Жилищни условия“

През последните години жилищните условия на много от ромите в България трайно се влошават. Преобладаващата част от постройките са изградени с подръчни материали, незаконно, в нарушение на устройствените планове /където има такива/, уличната мрежа и комуналната инфраструктура са в лошо състояние и това превръща ромските квартали в гета. Пренаселените жилища и общото увеличаване на гъстотата на обитаването натоварват обслужващите системи, които без друго са недостатъчни и обслужват едва 46% от населението в ромските квартали и произтичащите от това последици са лоши хигиенни условия и здравни рискове за населението, както и социално напрежение.

Ромите все повече развиват тенденция за сплотяване и отдръпване от останалата част от обществото. Процентът на неграмотните сред възрастното население се е удвоил. Между 60% и 80% от ромите в трудоспособна възраст са трайно безработни. Бедността, лошото здраве и високата детска смъртност влияят негативно върху ромските семейства. Социолозите предричат задълбочаване на разслояването на обществото и създаване на нова, силно отчуждена и враждебно настроена ромска прослойка, което ще доведе до остри социални конфликти.

При проведените социологически изследвания за неравностойното положение на ромската общност, на първо място са посочени лошите жилищни условия или отсъствието на каквото и да е жилище, следват липсата на постоянна трудова заетост, отсъствие на равни образователни възможности, липса на комунално-битови услуги. Сегрегираните квартали „отблъскват“ инвеститорите, като резултат от това настъпва забавяне в дейностите по реновиране на съществуващата техническа инфраструктура.

Решаването на жилищния въпрос е свързано с икономическата стабилност на обществото и на отделното семейство. По-голямата част от ромската общност няма постоянни доходи и икономическа стабилност. Като резултат от силно ограничените финансови възможности и от ниската покупателна способност преобладаващата част от ромските семейства не могат да купят, или наемат отделно жилище.

Обособените райони с ромско население са между улиците „Чая“, „Тимок“, „Огоста“, „Преслав“, „Амбарица“, „Витоша“, „Марица“, „Сакар планина“, „Стидовска“, „Тича“, „Въча“, „Тополница“, „Места“, „Росица“, „Вит“, „Река Черна“, „Крайречна“, „Ямболска стачка“, „Абланово“, „Балкан“, „Георги Кондолов“, „Акация“. Също и в кварталите „Райна Княгиня“ и ж. к-с „Бенковски“.

Усилията са насочени към проектиране и изграждане на елементите на техническата инфраструктура – водоснабдяване, канализация, улична мрежа и благоустрояване. Изграждането на нова и доизграждането или реконструкцията на съществуващата техническа инфраструктура ще доведе до повишаване стандарта на обитаване.

Община Ямбол има изготвен Подробен устройствен план (ПУП). С цел регулиране на имотните отношения в района от улица „Вит“ до улица „Тимок“ и от река Тунджа до ж.к. „Райна Княгиня“, се предоставя възможност да се обособят маломерни парцели и да се закупи отстъпено право на строеж за съществуващите строежи или за бъдещи такива и да се реализира процедура за строежите.

За задоволяване потребностите на хора в крайно неравностойно положение, Община Ямбол поддържа жилищен фонд от общински жилища. И през 2022 г. общинска администрация работи в насока, настаняване на нуждаещи се ромски семейства в общински жилища, като се спазва Списъка за картотекираните граждани на Община Ямбол.

Приоритет „Заетост“

Активната политика на пазара на труда е насочена към целеви групи. Една от тях включва безработни лица с ниска или непотърсена на пазара на труда професионална квалификация, с недостиг на ключови компетентности и с ниско образование, включително от ромски произход. Мерки по направления:

1. Активиране на икономически неактивни лица, вкл. младежи, които са извън системите на заетост, образование и обучение (NEETs); повишаване качеството на работната сила; повишаване търсенето на работна сила в икономически по-слабо развитите региони; развитие на услугите по заетост с цел осигуряване на ефективни преходи в заетост. Голяма част от лицата от ромската общност попадат в тази група лица.

Със ЗИД на Закона за насърчване на заетостта (Д.В., бр. 41 от 03.06.2022 г.) са уредени дейностите по активиране на икономически неактивните лица и е регламентиран ред за обмяна на информация между институциите, отговорни за администрирането на данни, за осъществяване на тяхното идентифициране и достигане. Предвижда се създаване на регистър на икономически неактивните лица. В тази насока Агенция по заетостта работи от десетилетие чрез национална програма по ЗНЗ „Активиране на неактивни лица“ - в Дирекция „Бюро по труда“-Ямбол работят ромски медиатор и мениджър на случай (кейс - мениджър), а в общинска администрация - младежки медиатор.

2. Подобряване на качеството на работната сила чрез инвестиране в обучение и развитие на уменията през целия живот е основна предпоставка за увеличаване на заетостта и икономическия растеж. Приоритетно направление е осигуряването на повече възможности за обучение и квалификация за лица с ниско равнище на образование или без образование и квалификация, най-голямата група от които са лицата от ромския етнос, с цел превенция на продължителната безработица и включване в заетост. Участието на тази група лица в обучение ще се насърчава чрез предлагане на нов вид комплексни индивидуализирани обучения за ограмотяване, както и за придобиване на основни практически умения по избрана професия и усвояване на ключови компетентности, които да дадат възможност за включването им на пазара на труда...

3. За повишаване реализацията на уязвимите групи на пазара на труда се прилагат целенасочени мерки и програми за субсидирана заетост. Увеличени са в Националния план за действие по заетостта за 2022 г. средствата от държавния бюджет за активна политика на пазара на труда, в т.ч. по Регионални програми за заетост, като се акцентира върху партньорството с частния сектор за постигане на трайна заетост и устойчиво намаляване на безработицата в отделните региони. Разширен е обхватът на посредническите услуги, подкрепящи последващата заетост на групи в неравностойно положение на пазара на труда, като „Консултация и менторство след започване на работа“, „Мобилно бюро по труда“ и „Семеен и трудов консултант“.

Превантивният ефект срещу социално изключване и маргинализацията заемат особено място в политиката на заетостта. Икономически неактивни лица, включително роми са потенциална работна сила на пазара на труда. Тяхното интегриране и активно

включване в заетост ще продължи с прилагането на подходящи целенасочени действия.

Приоритет „Върховенство на закона и недискриминация“

Международните стандарти за защита правата на малцинствата осигуряват специфична закрила за по-малочислените и уязвими групи, именно за да гарантират пълноценното участие в процесите на обществено развитие и да осигурят пълното им и ефективно равенство с останалото население. Липсата на представителство, в съчетание с липсата на включеност и висока групова видимост прави ромския проблем онова което е днес.

Комплексът от мерки за противодействие на престъпността и интеграцията на общностите в България обединява дейностите на всички структурни звена в ОДМВР–Ямбол за изграждане и използване на способности за разкриване, възпиране, предотвратяване и активно противодействие на рисковете, заплахите и последиците, породени от дискриминация. Гарантирането на равни възможности и недискриминация е всеобхватна, общонационална и многопластова дейност с единно ръководство в МВР, планиране, финансово и ресурсно осигуряване и с децентрализирано изпълнение, при което отделните структури имат относително голяма свобода на действие при постоянна и ефективна хоризонтална координация помежду си.

Въпреки постигнатия напредък и участието на всички заинтересовани страни и институции, местните власти, неправителствените организации, включително и организациите работещи в сферата на правата на човека, са налице редица трудности и предизвикателства, които продължават да бъдат обект на дискусии, кръгли маси, работни групи и др. механизми за тяхното решаване. Трудностите са свързани с ниската мотивация на част от родителите от ромския етнос за получаване на образование на техните деца; все още много млади роми продължават да остават без подходящо образование; рано да напускат училище; или да не тръгват на училище; ранните бракове; включването в адекватни обучения и създаването на устойчива заетост; подобряването на пригодността за намиране на работа на младите хора, които не работят, не учат и не се обучават. Тези ключови фактори за намаляване на бедността, социалното изключване са свързани с промени в нагласи, стереотипи и нямат краткосрочно решение. Това може да стане с участието на цялата общественост, включване и на целевите групи в процесите на формиране и изпълнение на национални и местни политики, инициативи за популяризиране на културната идентичност на етническите общности.

Педагогическите специалисти и останалите служители в училищата са запознати с Механизма за противодействие на тормоза и насието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование. Създадени са училищни координационни съвети със заповед на директорите. В началото на учебната година се извършва оценка на ситуацията и са запознати учителите на педагогически съвет. Координационният съвет има изготвен план за работа, съобразен с установената конкретна ситуация. Актуализиран е Етичния кодекс на работещите с деца в институцията. Наличен е дневник за регистриране на случаите на насилие и тормоз. Традиционно се провежда Денят на розовата фланелка.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (МКБППМН) при Община Ямбол реализира своята социално-превантивна и корекционна дейност, съвместно с инспекторите от Детска педагогическа стая при РУ–Ямбол, отдел „Закрила на детето“ при ДСП–Ямбол, Комплекса за социални услуги за деца и възрастни, органите на образованието, Общинският съвет по наркотични вещества, както и с други институции и организации на територията на общината, имащи отношение по проблемите на подрастващите. Проведени са срещи и беседи в училищата и социалните услуги за деца за запознаване със Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните. Изнесени са беседи по въпросите за агресията сред подрастващите, тютюнопушенето и употребата на алкохол, упойващи вещества и енергийни напитки от деца. Дискутирани са теми, касаещи насието, общуването в интернет, трафикът на хора, ранните бракове, нуждата от образование и др.

Мероприятията, които са проведени в училища с концентрация на деца от ромската общност са следните:

1. Кампания „Нека заедно направим света едно по-добро място за живеене“- по повод Деня на розовата фланелка и Денят, в който децата казват своето „Не!“;
2. Кампания „Запознаване със ЗБППМН и приложението му по отношение на деца, извършители на противообществени прояви и престъпления;
3. Среща на представители на МКБППМН с членове на ученически съвети;
4. Кампания „Безопасно лято“;
5. Кампания „Злоупотреба и последиците от наркотичните вещества“;
6. Кампания „Лична безопасност“. Тази кампания е насочена конкретно към децата в начален курс;
7. Кампания „Толерантност и доброта“;
8. Кампания „Ранни бракове“;
9. Кампания „Трафик на хора“;
10. Кампания „Опасностите по време на новогодишните празници“;
11. Среща на представители на МКБППМН с ученически съвети.

По време на ваканционните дни се организират спортни игри и забавления за деца от рискови групи като превенция на поведенческите отклонения сред подрастващите.

Приоритет „Култура и медии“

Дирекция „Култура, спорт, младежки дейности, туризъм и връзки с обществеността“ при Община Ямбол включва широк кръг от културни организации, функциониращи в различни области на културата и изкуството – музикални изкуства, театрални изкуства, литература, реклама и др. Богатството на културната инфраструктура определя облика на град Ямбол като един от културните центрове в страната.

Културните институции в общината се стремят да привличат към дейностите си децата от ромски произход. В дейностите по изкуства в училищата и детските градини, в които се обучават и възпитават деца и ученици от ромски произход, се промотират ромските празници и обичаи.

ОБУ „Д-р П. Берон“ работи по проектна дейност по интереси. Организират се екскурзии, с цел опознаване на българската история и култура. Провеждат се мероприятия с родители и деца. Празнува се Банго Васил и други празници, характерни за българската нация. Активно се работи за налагане на позитивизъм в работата и отношенията между участниците в образователно-възпитателния процес. Осъществява се обмен на ценности на базата на културното многообразие. В образователния процес участниците от различни етнически и социални групи, със своите институционални роли, традиции и интереси, работят заедно в дух на взаимозависимост и взаимно уважение необходимо за развитието на училището. Формирани са групи по СИП/ИКД „Фолклор на етносите – ромски фолклор“, СИП по музика. Учениците разучават нови песни, запознават се с традициите на другите етноси. Участниците в ИУЧ „Хор“ се изявяват на празниците на училищно и общинско ниво. Сформирани са 29 групи за занимания по интереси, 6 от които са свързани с фолклора и обичаите, 3 със спорта и 4 – дигитална креативност.

В часовете по ИУЧ „Фолклор на етносите“ се изучава историята, културата и обичаите на етносите. По повод честването на Деня на Християнското семейство са представени традиционни детски игри на ромите, като бабите на децата разказват за традициите по

празниците и за занаятите на техните деди. Сформирани са 29 групи за занимания по интереси, 6 от които са свързани с фолклора и обичаите, 3 със спорта и 4 – дигитална креативност.

ОУ „Й. Йовков“ осъществява дейности в следните направления: участие на танцов състав „Зорница“ в Национален ученически фолклорен конкурс „Родило се, преродило“; участие в Детски коледарски празник; участие в традиционен ученически фестивал „Песни Росии“, организиран от Община Ямбол, Читалище Зора; участие на фолклорна група в Кукерландия, в детски фолклорен празник „Аз съм кукерче“.

ПГТ „Алеко Константинов“

Във връзка със съхраняване на културната идентичност на учениците се организира събирателна дейност, свързана с фолклора на малцинствените особености – словесен, музикален, танцов, празничен и ритуален. Отбелязват се големите ромски празници – Гергьовден /Едерлез/, ромската Нова година /Банго Васил/. Представя се и ромската кухня с пресъздаване на традиции и обичай. Свързано е с активното участие на учениците. Организиран се редица събития и мероприятия, за популяризиране на специалностите и професиите, които се предлагат от училището. Във всички тях са включени активно учениците от различните етнически групи, които се обучават в гимназията – те участват в изработването на хлебни и сладкарски изделия, провеждането на театрални вечери, изработване на рекламни брошури на училището, презентирани на специалностите на гимназията „на живо“ пред ученици и родители.

НЧ „Зора-1945“ реализира следните дейности и мероприятия:

1. Провеждане на специализирани /индивидуални/ обучения за използване на информационните технологии за свободен достъп до образование и до различните видове изкуства, за социално включване на ромската общност;

2. Приобщаване на децата и младите хора от ромски произход към културните събития от международен, национален и регионален характер, включени в Общинския културен календар;

3. Използване на нови форми на лятна работа:

- свободен достъп до интернет чрез електронната читалня на НЧ „Зора-1945“;

- занимания в клуб „Знам, искам, мога“;

- занимания в Арт ателието на читалището.

Организиран са срещи с поети и изнасяне на театрални постановки.

Децата от ромската общност посещават общината по време на празниците и поздравяват общинската администрация. Всички ромски събития намират отражение в медиите.

IV. МЕХАНИЗМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ

Организацията по изпълнението на политиките за равноправно приобщаване и участие на ромите е изградена на базата на ефективно и целенасочено използване на наличните ресурси на национално, регионално и местно ниво, както и тези на европейско ниво, произтичащи от членството на страната в ЕС и достъпа до фондовете на ЕС за програмен период 2021-2027 г. Основен стратегически документ за прилагане политиките на национално ниво е Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030) чрез инструмента Национален план за действие (НПД). Основен стратегически документ за прилагане политиките на регионално ниво Стратегия на област Ямбол за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021 – 2030 г.). Планът за действие на Община Ямбол е разработен за периода 2021 – 2023 г. и е съобразен с цитираните по-горе програмни стратегически документи. Приоритетите и мерките изведени в Плана за действие изцяло отчитат идентифицираните мерки в Националния план за действие разработен за периода 2021 – 2023 г. За изпълнението на Планът за действие на Община Ямбол са предприети действия по конкретни формите и механизми за междуинституционална координация и междусекторно сътрудничество.

Изпълнението на Плана е съвместна задача на органите на местната власт, Дирекция „Социално подпомагане“, Дирекция „Бюро по труда“, Комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, служители на МВР (детска педагогическа стая), Комплекс за социални услуги за деца и семейства, представители на общностите, за които са предназначени мерките, училищата и детските градини на територията на общината. При изпълнението на Плана ще се съблюдава принципа на партньорство с местните общности и представители на целевата група.

V. МЕХАНИЗМИ ЗА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

Изпълнението на Плана се координира и отчита от експерти от отдел „Хуманитарни дейности“ при Община Ямбол. Ресорният заместник-кмет на Община Ямбол осъществява наблюдение и контрол по реализацията на Плана за действие.

Мониторингът се осъществява чрез систематично събиране и анализиране на информация, както и съгласуване на мерките по плановия документ. Община Ямбол ще включи заинтересованите страни в осъществяването на оценката и наблюдението. На база на тези функции, основните методи на мониторинга са:

- Формиране на коригиращи мерки, с оглед на изпълнението на заложените дейности по приоритетите на плана;
- Отчитане на напредъка на изпълнението на заложените дейности по приоритетите на плана в ежегоден мониторингов доклад .

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Постигането на равенство, приобщаване и участие на ромите изисква сътрудничеството на всички пряко ангажирани институции на национално, регионално и местно ниво, в партньорство с гражданското общество и пълноценно участие на ромите в този процес. Планът за действие на Община Ямбол за изпълнение на Стратегията на област Ямбол за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030), задава насоки на действия в приоритетните области. Те могат да бъдат допълвани и актуализирани, съобразно динамиката на потребностите за развитие и предизвикателствата на социално-икономическата ситуация.

ПРИОРИТЕТ „ОБРАЗОВАНИЕ“

I. ДЪЛГОСРОЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПЕРИОДА 2022-2030 Г.

Министерство на образованието и науката

- ✓ Устойчивост на политиките за включване, трайно приобщаване и образователна интеграция в предучилищното и училищното образование на децата и учениците от уязвими групи, вкл. роми;
- ✓ Устойчивост на политиките за образователна десегрегация и за превенция на вторична сегрегация;
- ✓ Засилване ролята на детските градини и училищата за възпитание в ценности и превръщането им в ценностно-ориентирано поведение;
- ✓ Формиране и развиване на ефективни училищни общности с акцент върху системната работа с родителите;
- ✓ Фокусиране на обучението към формиране и развитие на умения за живот и работа през XXI век.

II. ЦЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ЗА ПЕРИОДА 2022-2023 Г.

Оперативна цел: Създаване на условия за осъществяване на качествено и приобщаващо образование, както и за образователна интеграция и интеркултурно образование за деца и ученици, в т.ч. за уязвими групи, включително роми.

Цел 1. Ефективен обхват, включване и реинтеграция на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст от уязвими групи, включително роми.

Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро) ¹	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност 2022 г.	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
1.1. Обхващане на деца от уязвими групи, включително роми, във форми на образование и грижи в ранна	Текущ	2021 г. – 2023 г.	МОН; Община Ямбол	Със средства от държавния бюджет, изчислени на базата на приети от МС	Брой деца с осигурен безплатен достъп до детски градини, в това число деца, подлежащи на	Брой деца от рискови групи, за които по проект „Активно приобщаване в системата на	Предстои планиране на посещения на адреси по Механизма за съвместна

¹ Посочените финансови ресурси в колона „източник на финансиране“ (в целия план) са индикативни и ще бъдат конкретизирани в процеса на изпълнение на конкретните мерки и в рамките на одобрените бюджети на съответната бюджетна организация, и в рамките на одобрените средства за делегираните от държавата дейности по отношение на общините.

	детска възраст и осигуряване на непрекъснатост на обучението в задължително предучилищно образование за 4-5-и и 6-годишните деца.				станданти за финансиране на делегираните от държавата дейности и броя на децата; Със средства по ОП НОИР 2014-2020	задължително предучилищно образование, включително от уязвими групи, в това число роми	предучилищното образование" по ОП НОИР 2014-2020 са осигурени средства за компенсиране на такси за ползване на детска градина. От м. май таксата отпадна.	работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, установяване статусите на децата и записване в ДГ и училище.
1.2.	Осигуряване на непосредствен и непрекъснат достъп до образователната система на деца и ученици, в задължителна предучилищна и училищна възраст чрез дейностите по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст	Текущ	2021 г. – 2023 г.	МОН РУО	От държавния бюджет - Национална програма „Заедно за всяко дете“ за 2022 г.	Брой деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, записани в резултат на работата по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст; Брой екипи за обхват по Механизма		РУО кандидатства за участие в дейности по НП „Заедно за всяко дете“ за 2022 г. – Модул 1. Заявили участие са 2 ДГ от община Ямбол. Предстои одобряване от МОН на заявите участие по трите модула на програмата.

1.3.	Реализиране на интегрирани дейности за образователна интеграция на деца и ученици от етническите общности в уязвимо положение чрез осигуряване на ефективен процес на обхват, включване и реинтеграция в образователната система.	Текущ	2021 г. – 2023 г.	ЦОИДУЕМ	Със средства от Конкурсни процедури в изпълнение на Програмата за дейността на ЦОИДУЕМ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Брой дейности за връщане на отпадналите ученици в училище и подобряване на образователните им резултати; 2. Брой обхванати деца в детски градини, в които се изпълняват мерки за по-пълно обхващане и задържане на деца между 3 и 6/7-годишна възраст от етническите общности в образователната система; 3. Брой педагогически специалисти, включени в изпълнение на дейности за ефективна реинтеграция на деца и ученици, върнати в образователната система; 4. Брой ученици от етническите общности с подобрени образователни резултати; 5. Брой деца и ученици, реинтегрирани в 		
------	---	-------	-------------------	---------	--	---	--	--

						<p>образователната система;</p> <p>6. Брой ученици от етническите общности в социално уязвимо положение, подкрепени за продължаване на образованието им в гимназиален етап;</p> <p>7. Брой ученици от гимназиална степен, включени в дейности за информиране, мотивиране и подготовка за продължаване на образованието си във висши училища;</p> <p>8. Брой ученици в гимназиален етап на обучение, кандидатствали във ВУ;</p> <p>9. Брой ученици, кандидатствали и приети във ВУ.</p>		
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Цел 2. Осигуряване на условия за осъществяване на приобщаващо образование и образователна интеграция на деца и ученици от уязвими групи, включително роми.

Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност 2022 г.	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
--------------	---------------	-------------	-----------------------------	--	--	--------------------------------	--

2.1.	Осъществяване на допълнителни модули по български език за деца, чийто майчин език е различен от българския, с цел преодоляване на съществуващи и последващи обучителни затруднения, породени от невладеене на българския език.	Текущ	2021 г. – 2023 г.	МОН, Изпълнителна агенция „Програма за образование“	Със средства по ОП НОИР 2014-2020; Със средства от държавния бюджет за допълнително финансиране за работа с деца и ученици от уязвими групи по чл. 282, ал. 14 от ЗПУО.	Брой деца от уязвими групи, които не владеят добре български език, включени в модули за допълнително обучение; Брой детски градини, в които е провеждано обучение чрез допълнителни модули по български език		
2.2.	Осигуряване на допълнително обучение по учебни предмети, включително през ваканциите, за преодоляване на пропуски в овладяване на учебното съдържание, както и за успешно представяне на НВО и ДЗИ за ученици от уязвими групи, в това число роми.	Текущ	2022 - 2023 г.	МОН, ИА „Програма за образование“	Със средства по проект „Подкрепа за успех“ по ОП НОИР 2014-2020; Със средства от държавния бюджет за допълнително финансиране за работа с деца и ученици от уязвими групи по чл. 282, ал. 14 от ЗПУО.	Брой ученици в риск от отпадане от образование, включени в допълнително обучение Ученици от уязвими групи, подкрепени за ДЗИ и положили успешно ДЗИ		Включени в самостоятелна форма на обучение /реинтегрирани/ са 198 ученици. Проект „Подкрепа за успех“ за 2022-2023 г. – приключва до 30.06.2022 г.

Цел 3. Повишаване на качеството на образование в детски градини и училища с концентрация на деца и ученици от уязвими групи, включително роми

Мерки		Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност 2022 г.	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
3.1.	Осигуряване на подходяща подкрепа на образователни институции с концентрация на деца и ученици от уязвими групи спрямо установените потребности, вкл. за назначаване на образователен медиатор и социален работник.	Текущ	2022 г.	МОН	Със средства от държавния бюджет за допълнително финансиране за работа с деца и ученици от уязвими групи по чл. 282, ал. 14 от ЗПУО. Със средства по Национална програма за подкрепа на образователните медиатори и социалните работници.	Брой образователни институции, за които са осигурени целеви средства за работа с деца и ученици от уязвими групи	8 образователни институции с концентрация на деца и ученици от уязвими групи с осигурени средства за 2022 г. /7 училища и 1 ДГ/	Предстои одобряване от МОН на училищата, които са назначили образователен медиатор по НП.
3.2.	Провеждане на обучения за образователни медиатори и/или социални работници.	Предстои	2022-2023 г. Обучението може да стартира най-рано в началото на 2023 г.	МОН; Изпълнителна агенция „Програма за образование“	Със средства по ОП НОИР 2014-2020 г. и по Програма „Образование“ 2021-2027 г.	Брой обучени образователни медиатори и/или социални работници		Предстои.
3.3.	Реализиране на ефективна образователна интеграция и пълноценна социализация на	Текущ	2022 г.	ЦОИДУЕМ	Със средства от Конкурсни процедури в изпълнение на Програмата	Брой реализирани съвместни дейности между образователни институции,		

	деца и ученици от етническите малцинства чрез осъществяване на дейности за мобилност за ученици, учители и родители.				за дейността на ЦОИДУЕМ – 352 325 лв.	включващи деца и ученици от етническите малцинства и деца и ученици от мнозинството; Брой форми на наставничество между ученици от етническите		
Цел 4. Преодоляване на процесите на обособяване (т.н. сегрегация и вторична сегрегация) в детски градини и училища чрез образователни мерки за десегрегация.								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност 2022 г.	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
4.1	Реализиране на дейности за образователна десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация чрез осигуряване на безплатни пособия и материали, както и на безплатен транспорт за деца в задължително предучилищно образование и за ученици, посещаващи сегрегирани образователни	Предстои	2022-2023 г.	ЦОИДУЕМ	Със средства по Националната програма „Подпомагане на общини за реализиране на дейности за образователна десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация“	Брой деца и ученици, за които е осигурен безплатен транспорт в рамките на населеното им място; Брой деца в задължително предучилищно образование и ученици до VII клас, включени в процеса на образователна десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация и за		

	институции, за обучение, възпитание и социализация в					които са осигурени учебни		
4.2	Реализиране на дейности за създаване на условия за реализиране на мерки за превенция, предотвратяване и преодоляване на процеса на вторична сегрегация.	Текущ	2022 г.	Общински детски градини	По проекти и програми	1. Брой организирани и проведени дейности за преодоляване на съществуваща сегрегация в образователни институции; 2. Брой организирани дейности за превенция или преодоляване на вторична сегрегация.		

Цел 5. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците с различни етнокултурни маркери, включително роми чрез утвърждаване на интеркултурното образование, като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система

Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност 2022 г.	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
5.1.	Реализиране на форми на взаимодействие между децата и учениците от различен етнически произход за утвърждаване на межкултурните	Текущ	2022 г.	Община Ямбол, общински образователни институции	По проекти и програми	1. Брой разработени и въведени програми за образователна дейност в детските градини и в училищата, съобразени с културите на различните	

	ценности и многообразието в образователната среда с цел изграждане и възпитаване у подрастващите на социокултурен модел на поведение, основан на поведенчески модели за хуманизъм и толерантност.					<p>етнически общности;</p> <p>2. Брой деца и ученици от мнозинството и от етническите общности, които са се включили в дейности по преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи;</p> <p>3. Брой учители, директори и други педагогически специалисти, които са се включили в дейности по преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи;</p> <p>4. Брой проведени занимания по интереси, насочени към усвояване на знания с елементи на гражданско образование;</p> <p>5. Брой въведени форми за интеркултурно образование в държавните и общинските детски</p>		
--	---	--	--	--	--	---	--	--

						градини, училища и центрове за подкрепа за личностно развитие.		
Цел 6. Ефективно взаимодействие „образователна институция – семейство“ с фокус върху родители от уязвими групи, включително роми, за повишаване значимостта на образованието чрез промяна на нагласите.								
Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност 2022 г.	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.	
6.1.	Осъществяване на дейности за приобщаване на родители от уязвими групи, включително роми, към училищния живот и мотивирането им за образованието на техните деца.	Текущ	2022-2023 г.	МОН РУО	Със средства от държавния бюджет по Национална програма „Заедно за всяко дете“ за 2022, Модул „Добри практики за взаимодействие с родителите на институциите от предучилищното и училищното образование“ Със средства по Национална програма за подкрепа на образователните медиатори и социалните работници; Със средства по	Брой детски градини и училища, в които се реализират дейности за взаимодействие с родители; Брой родители, подкрепени за включване в мултикултурна образователна среда	45 детски градини и училища с осъществени дейности за взаимодействие с родители -	Предстои одобрение от МОН на проектите на образователни институции, които са кандидатствали по този модул.

					Програма „Образование“ 2021-2027 г.			
6.2.	Реализиране на форми на взаимодействия между родители от различен етнически произход за създаване на благоприятна мултикултурна образователната среда, способстваща за ефективна образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства.	Текущ	2022 г.	ЦОИДУЕМ	Със средства от Конкурсни процедури в изпълнение на Програмата за дейността на ЦОИДУЕМ.	<p>1. Брой родители, обхванати в различни форми за взаимно опознаване на различните етнически групи;</p> <p>2. Брой организирани алтернативни форма на взаимодействие между родителите и образователните институции с цел привличането и ангажирането им в процеса на обхващане, задържане и реинтеграция на деца и ученици от етнически произход в системата на предучилищното и училищното образование;</p> <p>3. Брой организирани дейности за родителите от етническите малцинства за психолого-педагогическо и социално-</p>		

						<p>комуникативно приобщаване към образователната среда;</p> <p>4. Брой организирани дейности за родители за повишаване на чувствителността към дискриминационните прояви и за усвояване знания и умения относно преодоляването на негативните стереотипи и дискриминационните нагласи;</p> <p>5. Брой родители, включени в дейности, свързани с подготовката им за осъществяване на образователната интеграция на децата и учениците им.</p>		
6.3.	Осъществяване на дейности за повишаване на осведомеността на родителите от уязвими групи относно ползите от образованието.	Предстои	2022-2024 г.	МОН; За 2022 г. Изпълнителна агенция „Програма за образование“	Програма „Образование“ 2021-2027 г.; Национална програма „Заедно за всяко дете“, модул „Участвай и променяй – родителят,	Брой родители, подкрепени чрез повишаване на осведомеността за ползите от образованието	-	Предстои одобрение на заявките за участие по НП „Заедно за всяко дете“ по този модул.

					активен партньор в училищния живот“ за 2022 г. след одобряването ѝ от МС			
Цел. 7. Насърчаване на участието на лица от уязвими групи, включително роми, в продължаващо образование и/или професионална квалификация и/или висше образование.								
Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност 2022 г.	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.	
7.1.	Ограмотяване на възрастни	Текущ	2022-2023 г.	МОН; Изпълнителна агенция „Програма за образование“	Със средства по ОП НОИР 2014-2020	Бой лица над 16 години (включително роми), включени в курсове по ограмотяване или в курсове за усвояване на учебно съдържание, предвидено за изучаване в класове от прогимназиалния етап на основното образование		
7.2	Провеждане на квалификационни курсове за придобиване на професионална квалификация за длъжностите образователен медиатор и социален работник	Предстои	2023 г.	МОН ЦОИДУЕМ	Средства по Българо-швейцарска програма за сътрудничество по ЗОВ 2	Брой лица, назначени в образователните институции, включени в квалификационни курсове за придобиване на професионална квалификация за		

в образованието за назначени на тези длъжности лица в образователните институции.					Със средства по ОП НОИР 2014-2020, проект „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование“	длъжностите образователен медиатор или социален работник в образованието. Брой образователни медиатори и помощник-учители, включени в обучение за кандидатстване във висше училище за получаване на педагогическа специалност		
---	--	--	--	--	--	--	--	--

ПРИОРИТЕТ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“

Оперативна цел: Равнопоставеност на достъпа до качествено обществено здравеопазване и подобряване на здравословното състояние на населението в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност

Цел 1: Подобряване на майчиното и детското здравеопазване в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност							
Мерки	Статус на мярката	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.

1.1.	Провеждане на беседи с подрастващи и млади хора и техните родители за предпазване от нежелана и ранна бременност с граждани от ромското население.	Текущ	2021-2023 г.	Община Ямбол, лични лекари, ЦОП, училища	Средства не са необходими	Брой осъществени беседи и брой консултирани лица.		
1.2	Повишаване на сътрудничеството между институциите.	Текущ	2021-2023 г.	Община Ямбол, лични лекари, ЦОП, ДСП, РЗИ, МБАЛ.	Средства не са необходими.	Брой проведени кампании.		
1.3.	Провеждане на разяснителни кампании за необходимостта от ваксиниране на ромското население.	Текущ	2021-2023 г.	МЗ, РЗИ, лични лекари, здравни медиатори	В рамките на държавния бюджет.	Брой проведени беседи годишно по посочената тема.		
1.4	Провеждане на разяснителни кампании за необходимостта от ваксиниране на населението със задължителните имунизации по Националния имунизационен календар и за ползите от препоръчителните имунизации.	Текущ	2021-2023 г.	РЗИ, здравни медиатори	В рамките на държавния бюджет.	Брой проведени кампании за разясняване на необходимостта от ваксиниране на населението със задължителните имунизации по Националния имунизационен календар и за ползите от препоръчителните имунизации.		

1.5	Провеждане на разяснителни кампании за профилактични прегледи сред ромското население.	Текущ	2021-2023 г.	МЗ, РЗИ, Лични лекари в сътрудничество със здравни медиатори.	В рамките на държавния бюджет.	Брой проведени беседи по посочената тема.		
1.6	Повишаване на обхвата на деца без общопрактикуващи лекари открити от здравните медиатори.	Текущ	2022-2023 г.	Община Ямбол, здравни медиатори	Делегиран бюджет (В рамките на делегирания бюджет за дейността на ЗМ)	Брой регистрирани деца, без общопрактикуващи лекари		

Цел 2: Подобряване на достъпа до качествено обществено здравеопазване на лица, намиращи се в ситуация на бедност и социална уязвимост

Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
2.1. Провеждане на разяснителни кампании за запознаване с начините за предпазване от най-разпространените инфекциозни, онкологични, сърдечно-съдови и наследствени болести.	Текущ	2021 - 2023 г.	МЗ, РЗИ, лични лекари, здравни медиатори.	В рамките на държавния бюджет	Брой кампании		

2.2.	Периодично провеждане на беседи от здравни специалисти и медиатори за вредата от най-разпространените рискови фактори – тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, нездравословно хранене и за предимствата на здравословния начин на живот.	Текущ	2021 - 2023 г.	МЗ, РЗИ, здравни медиатори	В рамките на държавния бюджет	Брой беседи		
2.3	Организиране работа на мобилни кабинети за извършване на прегледи и изследвания на здравнонеосигурени лица	Текущ	2021 - 2023 г.	МЗ, РЗИ, здравни медиатори	В рамките на държавния бюджет	Брой извършени прегледи и изследвания		

Цел 3: Намалване на стигмата и дискриминацията на хора от уязвими групи

Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023г.
3.1	Осъществяване на информационни кампании и кампании за предоставяне на нископрагови и мобилни услуги за превенция за ХИВ/СПИН, вирусни хепатити и туберкулоза.		2021-2023 г.	МЗ, РЗИ, Здравни медиатори	Средства не са необходими.	Брой проведени кампании	

Цел 4: Развитие на концепцията за здравна медиация							
Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)	Индикатори	Текуща стойност 2022	Целева стойност с натрупване 2022-2023 г.
4.1	Обучение на нови здравни медиатори за придобиване на необходимите знания и умения съгласно чл. 7, ал. 2 от Наредба № 1 от 19.08.2020 г. за изискванията за дейността на здравните медиатори	Текущ	2022-2023 г.	МЗ, РЗИ Общини и НПО	В рамките на делегирания бюджет	Брой обучени здравни медиатори	

ПРИОРИТЕТ „ЗАЕТОСТ“

Оперативна цел: Равнопоставен достъп и подобряване реализацията на ромите на пазара на труда и повишаване на дела на заетите сред тях; намаляване на социалните неравенства и активното им социално приобщаване

Цел 1. Насърчаване на заетостта чрез мотивиране, професионално ориентиране и обучение на безработни лица							
Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
1.1.	Активирание на икономически неактивни лица, вкл. младежи, които са извън системите за заетост, образование и обучение	Текущ	2021-2023 г.	Дирекция „Бюро по труда“, Община Ямбол	В рамките на държавния бюджет	Брой лица мотивирани неактивни лица на пазара на труда/за търсене на работа	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции

1.2	Осигуряване на повече възможности за обучение и квалификация на лица с ниско равнище на образование или без образование и квалификация	Текущ	2021-2023 г.	Агенция по заетостта	В рамките на държавния бюджет	Брой обучени лица	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции	
-----	--	-------	--------------	----------------------	-------------------------------	-------------------	--	--

Цел 2: Насърчаване на социалния и гражданския диалог в подкрепа на трудовата реализация на ромите

Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.	
2.1.	Подкрепа за провеждане на инициативи и кампании с ромски организации на местно и национално ниво	Текущ	2021-2023 г.	Агенция по заетостта	В рамките на държавния бюджет	Брой срещи на представители на ДБТ с ромски лидери и организации по места	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции	

Цел 3: Осигуряване на заетост чрез стимулиране на работодателите да наемат на работа лица от ромски произход, вкл. чрез субсидирана заетост

Мерки		Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
3.1	Целенасочени мерки и програми за субсидирана заетост, в т.ч. Регионална програма за заетост	Текущ	2021-2023 г.	Агенция по заетостта	В рамките на държавния бюджет	Брой лица, включени в програми за субсидирана заетост	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции	
3.2.	Разширяване на обхвата на посредническите услуги, подкрепящи последваща заетост на групи в неравностойно положение на пазара на труда, като „Консултация и менторство след започване на работа“, „Мобилно бюро по труда“ и „Семеен и трудов консулт“	Текущ	2021-2023 г.	Агенция по заетостта	В рамките на държавния бюджет	Брой подкрепени лица	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции	

ПРИОРИТЕТ „ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ“

Оперативна цел: Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура и инфраструктура за публични услуги

Цел 1: Осигуряване на общински жилища за настаняване на уязвими групи от населението							
Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
1.1. Осигуряването на достъпни общински жилища за настаняване на уязвими групи от население от населението	Текущ	НП	Община Ямбол	Не се изисква финансиране	Брой лица, настанени в общински жилища		
Цел 2: Изграждане / реновиране на инфраструктура за предоставяне на интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността за уязвими групи							
Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023г.

2.1.	Развитие на инфраструктура за предоставяне на интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността за уязвими групи	Предстои	2021-2023 г.	МРРБ	ОПРР 2021-2027	Брой на лицата, които използват нова или реновирана инфраструктура за интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността/годишно	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции	
Цел 3: Реконструкция на обекти на социалната инфраструктура за целите на образованието, културата и др.								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
3.1.	Подкрепа при развитието на образователна, културна, спортна инфраструктура и насърчаване на публично-частното партньорство	Предстои	2021-2023 г.	МРРБ		Брой на лицата, които използват нова или реновирана инфраструктура в сферата на образованието, културата и спорта	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции	

ПРИОРИТЕТ „ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ“

Оперативна цел: Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на „език на омразата“.

Цел 1: Повишаване гаранциите за ефективна защита на правата на българските граждани в уязвимо социално положение, принадлежащи към различни етнически групи.								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.

1.1	Съвместни действия на полицията и ромската общност. Съдействие от ромите за информиране на органите на реда за незаконни и противообществени действия.	Текущ	2021-2023 г.	РУП-Ямбол	Не се изисква финансиране	Брой разрешени случаи		
1.2	Превантивна дейност срещу разпространението на наркотиците в ромските квартали и кварталите със смесено население	Текущ	2021-2023 г.	РУП-Ямбол, Община Ямбол, ПИЦ към ОБСНВ-Ямбол, МКБППМН, здравни медиатори	От бюджета на отговорните институции	Брой работни срещи и лица, участвали в тях, конкретни резултати		
1.3	Укрепване на междуинституционалната координация за ефективно прилагане на политиките за интеграция на ромите	Текущ	2021-2023 г.	РУП-Ямбол, Община Ямбол, ДСП-Ямбол, ЦОП, МКБППМН, здравни медиатори	От бюджета на отговорните институции	Брой работни срещи и лица, участвали в тях, конкретни резултати		

Цел 2: Ефективно прилагане на политиките за интеграция на ромите за постигане на равенство, достойно съществуване и пълноценно участие в обществения живот.

Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
-------	--------	------	----------------------	---	------------	-----------------	---

2.1	Дейности по предотвратяването и противодействието на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните	Текущ	2021-2023 г.	МКБППМН	От бюджета на отговорните институции	Брой работни срещи събития за предотвратяване и противодействие на противообществените прояви; Брой изнесени беседи; Брой обхванати лица		
2.2.	Кампании, провеждани в училища с концентрация на деца от ромската общност	Текущ	2021-2023 г.	МКБППМН	От бюджета на отговорните институции	Брой кампании; Брой обхванати лица;		

Цел 3: Преодоляване на културните бариери в общуването и всякакви форми на дискриминационни нагласи

Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
3.1. Повишаване на квалификацията за ефективната дейност на полицейски служители в мултиетническа среда	Текущ	2021-2023 г.	РУП Ямбол и ОД на МВР	В рамките на бюджета на отговорните институции	Брой обучени полицейски служители		

Цел 4: Утвърждаване на толерантни междуетнически отношения чрез спорт

Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
-------	--------	------	----------------------	---	------------	-----------------	---

4.1	Организиране и провеждане на спортни игри за деца от рискови групи като превенция на поведенческите отклонения и утвърждаване на толерантни междуетнически отношения	Текущ	2021-2023 г.	МКБППМН, Община Ямбол	В рамките на бюджета на отговорните институции	Брой проведени игри; Брой участници		
-----	--	-------	--------------	-----------------------	--	--	--	--

Цел 5: Формиране на култура за равнопоставеност на ромските жени. Насърчаване на тяхното пълноценно индивидуално, социално и икономическо участие в обществения живот

Мерки		Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
5.1	Провеждане на семинари/кръгли маси по въпросите за равнопоставеността на ромските жени в българското общество	Предстои	2022-2023 г.	Община Ямбол, ЦОП, Кризисен център	В рамките на бюджета на отговорните институции	Брой проведени семинари; Брой участници		

Цел 6: Предприемане на целенасочени мерки и иновативни интегрирани услуги за повишаване на родителския капацитет в подкрепа на уязвимите семейства, подобряване на родителската грижа и за защита правата на децата

Мерки		Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.

6.1	Прилагане на Координационния механизъм за реферирани и обгрижване на случаи на непридружени български деца и деца-жертви на трафик, завръщащи се от чужбина".	Текущ	2021-2023 г.	ДАЗД	В рамките на бюджета на отговорните институции	Брой реферирани случаи за година		
6.2	Повишаване на информираността на децата и техните семейства относно правата на детето, регламентирани в Конвенцията на ООН за правата на детето и Закона за закрила на детето и за съществуващите социални услуги за подкрепа в общността	Текущ	2021-2023 г.	ДАЗД/ Доставчици на социални услуги	В рамките на бюджета на отговорните институции	Брой проведени беседи с представители на ромската общност, вкл. деца; Брой участници		
6.3	Повишаване на информираността на децата и техните семейства относно съществуващи механизми за информиране и превенция на насилието сред и срещу деца.	Текущ	2021-2023 г.	ДАЗД, МКБППМН	В рамките на бюджета на отговорните институции	Брой информационни кампании; Брой участници		

ПРИОРИТЕТ „КУЛТУРА“

Оперативна цел: Подобряване на условията за равнопоставен достъп на ромската общност до обществения културен живот, съхранение и популяризиране на ромската традиционна култура, развитие и популяризиране на творчеството като фактори за културна интеграция и социално сближаване. Преодоляване на езика на омразата и възпроизвеждането на предрасъдъци към ромите в медиите с оглед на изграждане на позитивен образ на общността.

Цел: Съхраняване и популяризиране на традиционната култура на ромската общност, насърчаване на творческото развитие на представители на общността, стимулиране на ромската общност за активно участие в обществения културен живот и насърчаване на межкултурния диалог

Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
1. Подкрепа на творчески проекти и кампании в областта на спорта, театъра, танцовото, музикално и изобразително изкуство,	Текущ	2021-2023 г.	Община Ямбол, Училища, Читалища, ОДК	В рамките на бюджета на отговорните институции	Брой проекти и кампании; Брой участници		
2. Провеждане на ежегодни кампании и събития, насочени към опазване, представяне и популяризиране на традиционната култура на ромите	Текущ	2021-2023 г.	Община Ямбол, Училища, Читалища, ОДК	В рамките на бюджета на отговорните институции	Брой кампании и събития; Брой участници		

3.	Подкрепа за участие във фестивали в областта на музиката и фолклора	Текущ	2021-2023 г.	Читалища, ОДК	В рамките на бюджета на отговорните институции	Брой фестивали; Брой участници		
4.	Организиране на образователен театър в обучението на родители роми	Текущ	2021-2023 г.	Читалища	В рамките на бюджета на отговорните институции	Брой проведени мероприятия; Брой участници		
5.	Използване на нови форми на лятна работа и дни на отворените врати за пълноценно оползотворяване на свободното време на децата и подрастващите	Текущ	2021-2023 г.	РИМ, Музей на бойната слава, Регионална библиотека, читалища и ОДК	В рамките на бюджета на отговорните институции	Брой инициативи; Брой участници		

6.	Подкрепа на традиционни ромски празници	Текущ	2022-2023 г.	Читалища, ОДК, Община Ямбол	В рамките на бюджета на отговорните институции	Брой подкрепени традиционни ромски празници		
----	---	-------	--------------	-----------------------------	--	---	--	--